

LGS

#SINAVEVESIĞAR

TÜRKÇE

8

SINIF

DİJİTALİM

EĞİTİM PLATFORMUMUZ

Öğretmen ve Öğrencilerimiz için
Eşsiz İçerikler ile Sizlerle!

“Dijitalim” Öğretmen veya Öğrenci Uygulamasını
İndirerek Bütün Soruların Video Çözümlerine
Ulaşabilirsiniz.

www.dijitalim.com.tr

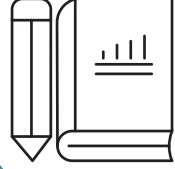
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

BS082820-1

ISBN: 978-605-06246-2-5

YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

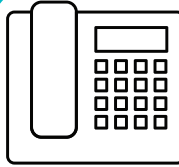
Ali ÖZCAN - Veysel GÜL

GRAFİK TASARIM/DİZGİ

İbrahim KOÇ

AV Yayınları Dizgi Birimi

İLETİŞİM

 /AV Yayınları

 /avyayinlari

 avyayinlari@gmail.com

BASIM YERİ

AV AKILLI VERSİYON YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

Ön Söz

LGS uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. AV AKILLI VERSİYON YAYINCILIK olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı kendimize görev biliriz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla LGS'ye hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve hedeflerinize ulaşmanızı sağlamak temel amacımızdır.

Kitabımızdaki **Mavi** renklerdeki **KİT(Kazanım İzleme Testleri)**, kolay seviyeden başlayarak ilgili konunun en üst düzeyde kavranmasını amaçlamaktadır. Her ünitenin başında bulunan bu testleri dikkatle çözmeniz ve bu testlerde kaçırdığınız sorulardan hareketle eksiklerinizi tespit ederek konu tekrarı yapmanız, konuyu daha iyi kavramanızı sağlayacaktır. Ayrıca yeni nesil soru tarzlarına geçiş aşamasını da oluşturmaktadır.

Kitabımızdaki **Yeşil** renklerdeki **KAT(Kazanım Anlama Testleri)**, orta düzeyde yeni nesil soru tarzlarıyla birlikte konunun pekiştirilmesinde ve öğrenilenlerin kalıcı olmasında önemli rol üstlenmektedir. Bu testler sayesinde bilgileriniz daha da sağlamlaşacaktır.

Ünite sonlarındaki **Kırmızı** renkteki **ADS(Akıllı Değerlendirme Sınavları)**, MEB soruları düzeyinde ve sonundaki optik yardımıyla o üniteye diğer bu kitabı çözen adaylar içindeki sıralamanızı veren rehber olacak testlerdir. LGS soruları paralelinde, özgün ve yeni nesil sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve LGS'ye gerçek anlamda hazır olacaksınız.

Kitabın hazırlanmasında büyük emekleri geçen öncelikle deneyimli yazarlarımıza, daha sonra Şuayip HATİP, Melih ALGÖK, Hasan TUNÇEL ve Volkan KESKİN'e ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Hedeflerinize ulaşmanızın temel gayemiz olduğu bilinciyle hazırladığımız kitabımızın sizleri hep ileriye taşımaya dileğiyle.

Ali ÖZCAN - Veyssel GÜL

AV Yayınları

Yayın Koordinatörleri

İçindekiler

1. ÜNİTE

► SÖZCÜKTE ANLAM

Çok Anlamlılık	6
Sözcüklerde Anlam Özellikleri	10
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	14
Söz Öbekleri	18
Deyimler ve Atasözleri	22
Akıllı Değerlendirme Sınavı	26

2. ÜNİTE

► CÜMLEDE ANLAM

Anlatımına Göre Cümleler	34
Cümlede Anlam İlişkileri	38
Cümle Oluşturma	42
Cümle Yorumlama	46
Anlamına Göre Cümleler ve Cümlede Duygu	50
Akıllı Değerlendirme Sınavı	54

3. ÜNİTE

► PARAGRAFTA ANLAM

Paragrafta Konu - Başlık	62
Paragrafta Ana Fikir ve Yardımcı Düşünce	66
Paragrafın Yapısı	70
Anlatım Biçimleri	74
Düşünceyi Geliştirme Yolları	78
Paragrafta Dil ve Anlatım - Metin Karşılaştırma	82
Akıllı Değerlendirme Sınavı	86

4. ÜNİTE

► GÖRSEL OKUMA VE SÖZEL YETENEK

Görsel Okuma	92
Grafik ve Tablo Okuma	112
Sözel Yetenek	120
Akıllı Değerlendirme Sınavı	128

5. ÜNİTE

► FİİLİMSİLER

İsim - Fiil	142
Sıfat - Fiil	146
Zarf - Fiil	150
Akıllı Değerlendirme Sınavı	154

6. ÜNİTE

► CÜMLENİN ÖGELERİ

Temel Ögeler	162
Yardımcı Ögeler	166
Ara Söz - Vurgu	170
Akıllı Değerlendirme Sınavı	174

7. ÜNİTE

► FİİLDE ÇATI

Öznesine Göre Fiiller	180
Nesnesine Göre Fiiller	184
Akıllı Değerlendirme Sınavı	188

8. ÜNİTE

► CÜMLE TÜRLERİ

Yüklem Türüne ve Yerine Göre Cümleler	196
Anlamına ve Yapısına Göre Cümleler	200
Akıllı Değerlendirme Sınavı	204

9. ÜNİTE

► YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

Büyük Harflerin, Sayıların, Kısaltmaların, İkilemelerin Yazımı	212
Birleşik Sözcükler, Yazımı Karıştırılan ve "de", "mi", "ki"nin Yazımı	216
Nokta, Virgöl, Noktalı Virgöl, İki Nokta, Soru İşareti, Ünlem İşareti	220
Kısa - Uzun Çizgi, Yay Ayraç, Üç Nokta, Eğik Çizgi, Kesme İşareti, Tırnak İşareti	224
Akıllı Değerlendirme Sınavı	228

10. ÜNİTE

► METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI

Metin Türleri	234
Söz Sanatları	238
Akıllı Değerlendirme Sınavı	242

11. ÜNİTE

► ANLATIM BOZUKLUKLARI

Öge Eksikliği	250
Tamlama Yanlışları, Çatı Uyuşmazlığı, Ek Fiil Eksikliği	254
Özne - Yüklem Uyumsuzluğu, Fiilimsi Eksikliği, Ek Yanlışlığı	258
Akıllı Değerlendirme Sınavı	262
Cevap Anahtarları	269

ÜNİTE - 1

SÖZCÜKTE ANLAM

- ▣► Çok Anlamlılık
- ▣► Sözcüklerde Anlam Özellikleri
- ▣► Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
- ▣► Söz Öbekleri
- ▣► Deyimler ve Atasözleri

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bırakmak” sözcüğü, “bir işin sorumluluğunu, yükümlülüğünü başkasına vermek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Öğretmenimiz, derse geldiğinde ilk iş olarak elindeki her şeyi masasının üzerine bırakırdı.
- B) Öğretmenlerimiz, okulumuzdaki proje ve yarışma işlerini bizim sınıftaki öğrencilere bıraktı.
- C) Havaların bir anda soğuması yüzünden önceden planlanan piknik etkinliğini haftaya bıraktık.
- D) Rahmetli babası, Fikret’e yirmi beş dönüm bahçe, üç daire ve bir de araba bırakmıştı.

2. I. Çocukluğumda en sevdiğim şey, sıcak pide kuyruğunda beklemektir.
II. Kardeşim Esmâ, bazı harflerin kuyruğunu yapmıyor.
III. Kedilerin kuyrukları, çocukluğumdan beri hep ilgimi çekmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi “kuyruk” sözcüğünün numaralanmış cümlelerdeki anlamlarından biri değildir?

- A) Bir harfin bitiş kısmındaki kavisli kısa çizgi
- B) Başın arkasına toplanmış saç demeti
- C) Hayvanların çoğunda, gövdenin sonunda bulunan uzun ve esnek organ
- D) İnsanların sıra beklemek için art arda durarak oluşturduğu dizi

3. “Olmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “bir görev, makam veya nitelik kazanmak” anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Hüseyin amcamın büyük kızı Ecrin, Gazi Üniversitesini başarıyla bitirip eczacı oldu.
- B) Satranç turnuvasında final maçını kazanıp, şampiyonluğa ulaştıncaya dünyalar benim oldu.
- C) Bizim oralarda kış kısa sürüp, çabucak yaz geldiğinden meyveler bu sene erkenden olmuştur.
- D) Babamın doğum günümüz için aldığı gömlek ve pantolonlar, bana ve ikizime tam oldu.

4. Tane tane konuşma özelliğiyle aynı babasına çekmiş.

“Çekmek” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Misafirlere yer açmak için sandalyeleri ortaya çektiler.
- B) On iki yeğeninden bir tanesi bile ona çekmemişti.
- C) Arabayı evin önüne çekip geleceğini söyledi babam.
- D) Maçlarda kaleyi gördüğümüzde şut çekmeye çalışıyorduk.

5. I. Okuldan eve giderken sizin sokaktan da geçiyoruz.
II. Bu hastalığın dünyaya Çin’den geçtiği söyleniyor.
III. Son maçı da kazanarak ligdeki en güçlü rakibimizi geçtik.
IV. Uçağımız Giresun’a vardığında saat 12’yi geçiyordu.

“Geçmek” sözcüğü numaralanmış cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. I. Sağlığını bozmak
II. Değmek, el sürmek, temas etmek
III. İlişkin, ilgili olmak, değinmek

“Dokunmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Düzenli ve planlı ders çalışmanın önemine dokunan bir konuşma yaptı.
- B) Mikrop bulaşmasını diye kapı kollarına dokunmamaya özen gösteriyordu.
- C) Hıçkırıkla hıçkırıkla ağlayan çocuğun üzüntüsü bana çok dokundu.
- D) Fazla yağlı yiyecekler ile gazlı içecekler, annemin midesine dokunuyor.

Çok Anlamlılık

7.

Bir sözcüğün cümle içinde farklı anlamlarda kullanılmasına “sözcükte çok anlamlılık” denir.

Örnek:

- Ayağı kayınca yere düşmüş. → Düşmek sözcüğü, “yere devrilmek” anlamındadır.
➤ Yüksek tepelere kar düştü. → Düşmek sözcüğü, “yağmak” anlamındadır.

Bu açıklamaya göre,

- I. Mahallemize bu hafta yeni bir dönerci, berber ve telefon dükkânı açılmış.
- II. Yıkandıkça ve kullanıldıkça mutfak ve salondaki perdelerimizin rengi açıldı.
- III. Ne zaman ayakkabı alacak olsam satıcı, ayakkabının zamanla açılacağını söyler.

“açılmak” **sözcüğü** aşağıdakilerin hangisinde numaralanmış cümlelerdeki anlamlarından herhangi biriyle **kullanılmamıştır?**

- A) Giyerken zorlandığım yeni kot pantolonum, yıkandıktan sonra esneyip açıldı.
- B) Kalkınma planları kapsamında ilçemizde iki tane fındık işleme fabrikası açıldı.
- C) Yürerken biraz fazla açıldığım için kıyıya döndüğümde annem bana kızdı.
- D) Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi adına ülkenin dört bir yanında hastaneler açıldı.

AY YAYINLARI

8. Görselde “doğru” sözcüğünün bazı anlamları verilmiştir:

- ★ Gerçek, yalan olmayan
- ★ İki nokta arasındaki en kısa çizgi
- ★ Hiçbir yöne sapmadan, dosdoğru
- ★ Yakın, yakınlarında

Numaralanmış cümlelerle görseldeki anlamları eşleştiriniz.

- I. 23 Nisan için Romanya’dan gelecek misafirlerimiz akşama doğru İstanbul’da olurlar.
- II. Matematik dersinde iki noktadan yalnızca bir doğru geçebileceğini öğrendik bugün.
- III. Sosyal medyadaki paylaşımlara hemen inanmayıp bilgilerin doğruluğunu kontrol etmeliyiz.

Buna göre “doğru” sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kullanılmayan anlamı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yarınki sınavda yapmamız gereken tek şey, sınav kâğıdına bol bol doğru çizmekmiş.
- B) Mahalledeki işlerini bitirir bitirmez, hiçbir yerde oyalanmadan doğru eve gelmelisin.
- C) Bu yaptıkların yanına kalmayacak, akşama doğru babana gidip anlatacağım her şeyi.
- D) Gazetecilik önemli iştir, gazeteciler tarafsız olup doğru haber yapmaya özen göstermelidir.

9.

Şehitler tepesi boş değil,
Toprağını kahramanlar bekliyor!
Ve bir bayrak dalgalanmak için;
Rüzgâr bekliyor!
Destanı öksüz, sükûtu derin meçhul askerin;
Türbesi yakışmış bu kutlu tepeye
Yattığı toprak belli,
Tuttuğu bayrak belli,
Kim demiş meçhul asker diye?

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüğün şiire kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yağmurla karışık yağan kar tutmaz, derdi büyüklerimiz.
- B) Dikkat et, mazlumun ahı tutarsa senin için kötü olur!
- C) Deprem anında dışarı fırlayan kadın, kucağında bebeğini tutuyordu.
- D) Satranç oynayıp, bulmaca çözerek beynimizi zinde tutarız.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Beynimiz, duyu organlarımız aracılığıyla çevreden bilgi toplar ve bu bilgileri hafızaya kaydeder. Bu bilgiler de çevreyi algılama, problem çözme ve davranış geliştirme gibi işleri gerçekleştirmek için kullanılır. Bilgileri bazen anlık olarak, bazen kısa, bazen de uzun süre hafızamızda tutarız. Bunu belirleyen ise bilgiler hafızaya kaydedilirken duyuusal bellek, kısa süreli bellek ve uzun süreli bellekten hangisinin kullanıldığıdır. Duyusal bellek, bilgileri sadece birkaç saniye gibi çok kısa bir süre için akılda tutmamızı sağlar. Örneğin, burnumuz çok keskin bir koku aldığında bu kokuyu çok kısa bir süre hatırlarız ya da yürüyüş yaptığımız yolun etrafında bulunan farklı büyüklükte binaları, farklı renk ve şekillerdeki arabaları veya telefonda konuşan insanları hatırlarız. Fakat yeterince odaklanmadığımız için binalara, araçlara ve insanlara ait detayları hatırlamayız.

Kısa süreli bellek, bilgilerin genellikle 20-30 saniye boyunca akılda tutulmasını sağlar. Verilen dikkate bağlı olarak bilgilerin hafızada tutulma süresi bir dakikaya çıkabilir. Örneğin, karşınızdaki kişinin size hızlı bir şekilde okul numarasını söylediğini düşünün. Zihninizde bu numarayı anlık olarak tutmaya çalışırsınız fakat kısa bir süre sonra numarayı tamamen unutursunuz. Eğer okul numarasını zihninizde tekrar ederseniz ya da sesli söylerseniz bir süre daha hafızanızda tutabilirsiniz.

Bir bilgi, kısa süreli bellekte yeterince kalırsa zamanla uzun süreli belleğe geçer. Genellikle uzun süreli belleğe kaydedilen bilgilerin zihinde sonsuza kadar kalacağı düşünülür. Fakat bilgilerin uzun süreli bellekte ömür boyu kalma ihtimalleri varken bir gün ya da bir hafta sonra hafızadan silinebilirler de. Uzun süreli anılarımız oluşurken hipokampus hafızadan bilgiyi geri çağırır ve sinapslar arasında yeni bağlar oluşmasını sağlar. Bu bağlar ne kadar çok kurulursa bilginin hafızada kalma süresi de o kadar uzar.

1. "Yol" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Mahalledeki Hüseyin'i futbolculuk yolunda kimin özendirdiğini merak ediyorum doğrusu.
- B) Belediye işçileri, mahallemizdeki bütün yolları kazıyıp yollara tekrar sıcak asfalt döktü.
- C) LGS'de yüksek puan alıp iyi bir lise kazanmanın tek yolu düzenli çalışmaktır.
- D) Bahçedeki ağaçların dibinde ve sebzelerin arasında çıkan yabancı otları yoldan kaldırdık.

2. I. Sonu olmayan, bitmeyen, ebedî
II. Vücudun belirli bir görev yapan ve sınırları kesin olarak belirlenmiş bölümü
III. Etkili, sert
IV. Okullarda öğrencileri birbirinden ayırt etmek için her birine verilen sayı

	A	B	C	Ç	D	E
I.						
II.						
III.						
IV.						

Numaralanmış açıklamaların metin içindeki karşılıklarını bulmacaya yerleştirince "Ç" sütunundaki görüntü aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

A)	S	B)	S	C)	K	D)	A
	A		A		A		S
	A		K		S		K
	T		A		A		i

3. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi, karşısında verilen anlamda kullanılmamıştır?

A)	Mahalledeki kitapçıya <u>girince</u> hemen LGS kaynakları için ayrılan bölüme yöneldim.	Dışarıdan içeriye geçmek
B)	Elinde avucunda ne varsa <u>savurduğu</u> için şimdi başkalarından gelecek yardımlara muhtaç oldu.	Havaya atıp dağıtmak, saçmak
C)	Elindeki simidi üçe <u>ayırp</u> bir parçasını kardeşine, bir parçasını kedisine verdi ve bir parçayı da kendisi yedi.	Bölmek
D)	Doktor, bacağımdaki kırıkların yoğun bir tedavi ile iki ay içinde <u>kaynayıp</u> tamamen iyileşebileceğini söyledi.	Kemik veya metal parçaların eski durumunu alması, birbirine yapışması

4. Aşağıda "almak" sözcüğünün anlamları bazı sembollerle gösterilmiştir:

Ele geçirmek, fethetmek

Bürümek, sarmak, kaplamak

İçine sığmak

Soldurmak

Buna göre,

- I. Babamın eve getirdiği renkli çuvallar, en fazla altmış kilo fındık almış.
- II. Yaz aylarındaki yakıcı güneş, arabamızın rengini almış, arabamıza hasar vermiş.
- III. Bahçedeki çöpleri yakınca evin içini öyle kötü bir koku ve duman aldı ki sorma gitsin.
- IV. Fatih Sultan Mehmet, Amasra'yı 1460 yılında Cenevizlilerin elinden aldı.

"almak" sözcüğünün numaralı cümlelerdeki anlamlarını gösteren semboller aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

	I.	II.	III.	IV.
A)				
B)				
C)				
D)				

5. İstanbul'un fethi, genç padişaha sonsuz bir kudret ve otorite sağlamıştı. Fetih öncesi büyük kargaşalar içerisinde çalkalanan Osmanlı İmparatorluğu, bu fethin getirdiği büyük prestijle hem İslâm dünyasının en parlak devleti hâline geldi hem de düşmanları üzerinde psikolojik yılgınlık oluşturdu. Halil İnalcık, Fetret Devri'nin gerçek bitişinin İstanbul'un fethi ile olduğunu söyler. İstanbul'un fethi öncesinde sallanan imparatorluk, fetihle kazandığı büyük itibar sayesinde dünya siyasetine yön verecek bir imparatorluk olma yoluna girdi. Halil İnalcık, fetih sayesinde II. Mehmed'in kendisini evrensel bir imparatorluğun temsilcisi olarak gördüğünü, mutlak ve hudutsuz bir iktidar kazandığını belirtir. Bu durum merkezî devlet kurulumunu ve devamlı fetih faaliyetlerinde bulunulabilmesini sağladı.

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu metinde geçen sözcüklerden herhangi birinin metin içinde kullanılan anlamı **değildir**?

- A) Yaptırma, yasak etme, emretme, itaat ettirme hakkı veya gücü
- B) Bir şehir veya ülkeyi savaşarak alma
- C) Saygınlık
- D) Belli bir yöreye özgü

6.

	CÜMLE	ANLAM
I.	Sana verdiğim ilaç, bütün ağrılarını kısa sürede <u>keser</u> .	Son vermek, gidermek
II.	Kedinin önünden ekmeğini alınca kedi, çocuğun elini <u>yırttı</u> .	Vücudu kanatacak kadar derin çizmek
III.	Kız kardeşimle uzun bir süre aynı okulda <u>okuduk</u> .	Sesli olarak söylemek
IV.	Öğretmenimiz, hiçbir öğrencisini birbirinden <u>ayırma</u> zdı.	Farklı davranmak, fark gözetmek

Tablo içindeki numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi karşısındaki anlamda **kullanılmamıştır**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bütün sözcükler gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Küçük yeğenim Öykü, çocukluğunda çok tatlıydı.
- B) En yakın arkadaşına sinirlenince sert tavırlar sergiliyor.
- C) Ders çalışmak için hazırlıklarını yapıp odasına gitti.
- D) Komşunun vazosunu kırdığımda annemin gözünden ateş fışkırıyordu.

2. I. Yaşlı kadının elindeki ağır torbaları alıp onu eve kadar götürdü.
II. İnsanlık tarihinin en ağır sorumluluklarından birini üzerine aldı.
III. Bana bu kadar ağır sözler söylemeni gerektirecek ne hata yaptım?
IV. Yirmili yaşlarına gelmeden ağır duruşuyla çevresinin takdirini kazanmıştı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde “ağır” sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. I. Bayramdan önce annemle evimizin bütün perdelerini yıkadık.
II. Okulumuzun yıl sonu gösterisindeki oyunun ikinci perdesinde ben de varım.
III. İnatçı adamın gözlerine perde inmiş, etrafındaki kimseyi dinlemiyordu.
IV. Kazlar ve ördekler perde ayaklı hayvanlar olarak sınıflandırılır.
V. Bağlamadaki notalar arasında perde olduğunu öğrendim.

“Perde” sözcüğü numaralanmış cümlelerde kaç farklı alanda terim anlam kazanmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

4. “Kopmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Sabahtan akşama kadar yerleri silip ütü yapınca yorgunluktan belim koptu.
- B) Genç dağcının tırmanırken kullandığı halat tam ortasından kopmuş.
- C) Geçen akşamki fırtınada evlerin çatıları uçmuş, ağaçların dalları kopmuş.
- D) Babam bahçede odun keserken elindeki yeni baltanın sapı kopmuş.

5. Olimpiyata hazırlık kamplarındaki katı antrenman programlarından söz eden Taha Akgül, bu dönemlerde beslenme programlarına dikkat ettiklerini, doğal ve organik beslenmenin profesyonel sporcular için bir zorunluluk olduğunu belirtti. Son günlerde kalori ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla daha hızlı sindirildiği için karbonhidrat ağırlıklı beslendiklerini söyledi.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) hazırlık B) katı
C) karbonhidrat D) beslenme

6. (I) Ülkemizi yurt dışında temsil etmek çok büyük bir gurur kaynağı. (II) Buz pateninde, amatör spor branşlarının en büyük organizasyonu olan Olimpiyat Oyunları'nda Türkiye adına elemeleri geçip bugüne kadar Türkiye kış sporları ve olimpiyat tarihinde alınmış en iyi derece ile Türk spor tarihine adımızı yazmanın haklı gururunu yaşadık. (III) Bayrağımızı en yüksek meceralarda gururla taşıırken Mustafa Kemal Atatürk'ün şu sözünü hiç unutmadım: “Türkiye, ülküsünü muasır medeniyetlerin üstüne çıkarmayı hedef almış bir ülke olarak kendini uygar kültürün ve sanatın farklı ve yüksek kültürlerin mozaikini yansıtmaktadır.” (IV) Benim de ilk hedefim, yüksek kültürümüzü dünyada tanıtmak ve genç Türk sporculara örnek olmaktır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamda kullanılmış bir sözcüğe yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

Sözcüklerde Anlam Özellikleri

7.

KUZEY

Türk edebiyatında roman türünün ilk örneği 19. yüzyılda verilmiştir.

BATI

Sıcak bardağa soğuk su koyunca bardak kırıldı.

DOĞU

Çocuklar, mahalledeki parkta saklambaç oynuyor.

GÜNEY

Ülkemizin yetiştirdiği en değerli beyinlerden biridir.

Yönlerle ifade edilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin kullanıldığı anlamlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

KUZEY

GÜNEY

BATI

DOĞU

A)	Terim	Gerçek	Gerçek	Gerçek
B)	Terim	Mecaz	Gerçek	Gerçek
C)	Gerçek	Gerçek	Mecaz	Mecaz
D)	Gerçek	Mecaz	Mecaz	Gerçek

AY YAYINLARI

8.

- I. Sınıfın en haylaz öğrencisi hem ödevini yapmamış hem de pişkin pişkin sırtıyordu.
- II. Onun gülümseyişinde kimsenin sezemediği ince bir alay, dalga geçme vardı.
- III. Fiil köklerine getirilen bazı ekler yardımıyla fiilimsiler oluşturulur.
- IV. Kış gelmeden önce mahalledeki herkes evlerinin bacalarını temizledi.

Numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin kullanıldığı anlamlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II.	III.	IV.
A) Mecaz	Mecaz	Terim	Terim
B) Mecaz	Gerçek	Terim	Gerçek
C) Gerçek	Mecaz	Gerçek	Gerçek
D) Mecaz	Mecaz	Terim	Gerçek

9.

Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamına "gerçek anlam" denir. Aynı sözcük, gerçek anlamından tamamen uzaklaşıp yeni bir anlam kazanırsa buna da "mecaz anlam" denir.

Örnek:

- > *Balona iğneyi değiştirirsen balon patlar.*
"Patlamak" sözcüğü gerçek anlamlıdır.
- > *Evde yalnız kalınca sıkıntıdan patladım.*
"Patlamak" sözcüğü mecaz anlamlıdır.

Buna göre,

- Güneşin parlak ışıkları yolda yürüyenlerin gözlerini kamaştırıyordu.
- Gecenin ilerleyen saatlerinde de gökyüzü parlaklığını koruyordu.
- Tüm halkımızın desteğiyle bu savaşta parlak bir zafer kazandık.
- Çiçeğin yaprağındaki su damlaları parlak bir boncuk gibi ışı ışıldı.

numaralı cümlelerin hangisinde "parlak" sözcüğü diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İlk Türk romanı, Şemseddin Sami'nin "Taaşuk-ı Talat ve Fitnat" adlı eseridir (1872). **Osmanlı yazarları tarafından yazılan ilk romanlar, genellikle oldukça zayıftır.** Bunda romanın tür olarak Batı'dan alınmasının büyük payı vardır. Bu çeşit bir düz yazı geleneği olmayan Türk yazarlar, özellikle karakter yaratma konusunda yüzeysel kalmışlar ve karikatüre benzeyen tipler ortaya çıkarmışlardır. İlk yazılan romanlar, kimi zaman neredeyse birebir olacak şekilde batılı örneklerin taklitleri olarak görülebilir. Bu ilk dönem yazarları daha çok Fransız Romantizm akımını örnek almışlardır. Taner Timur'a göre bunun öncelikli nedenlerinden biri, bu dönemde Fransız romanında etkili olan Doğalcılık akımı ve bu akım doğrultusunda yazılan romanların toplumun en yoz ve kötü hâlini yansıtma eğiliminde olmalarıdır. Osmanlılar, yozlaşmanın anlatıldığı romanları beğenmemiş ve kendilerine uygun görmemişlerdir. **Emile Zola gibi yazarların kötümserliği yerine, dönemin değişen Osmanlı toplumuna daha çok hitap eden konuları tercih etmişlerdir.**

1. Bu metinde koyu yazılmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Zayıf" sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
- B) "Rwwoman" sözcüğü terim anlamıyla kullanılmıştır.
- C) "Kötümserlik" sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
- D) "Tercih etmek" ifadesi gerçek anlamıyla kullanılmıştır.

2. Bu metinde geçen altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	<u>Karikatür</u>	<u>Taklit</u>	<u>Yansıtma</u>	<u>Yozlaşma</u>
A)	Terim	Gerçek	Gerçek	Gerçek
B)	Terim	Gerçek	Mecaz	Gerçek
C)	Gerçek	Terim	Gerçek	Mecaz
D)	Gerçek	Mecaz	Mecaz	Terim

3. Aşağıdaki tabloda verilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi, karşısında verilen anlamda kullanılmamıştır?

A)	Sabahın ilk ışıklarıyla gözlerini açıp yatağından kalktı ve kuş civıltılarını odasına doldurmak için <u> pencereyi açtı</u> .	Gerçek Anlam
B)	Hızlı verilen paslara hiçbir zaman koşmaz, saçım bozulacak diye <u> kornerden</u> gelen toplara kafa vurmazdı.	Terim Anlam
C)	Yıllar önce mahallemizde çıkan yangında alevlerin arasından çıkartamadığımız birçok oyuncamız <u>yanıp kül</u> oldu.	Mecaz Anlam
D)	Ampulün <u>kör</u> ışığı, bisikletimin zincirini tamir ettirmeye götürdüğüm yıkık dökük dükkânı alaca bir loşluğa boğmuştu.	Mecaz Anlam

YAYINLARI
4.

Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek dallarında ilgili özel bir kavramı karşılmasına "terim anlam" denir.

Örnek:

- > Bitkilerin kökü onları toprağa bağlar.
Bitki bilimi
- > Alfabemizde sekiz ünlü vardır.
Dil bilgisi

Buna göre,

- I. Bugün dershanedeki son iki dersimizde maddelerin katı, sıvı, gaz hâlini gördük.
- II. Teneffüslerden sonra derse girmeden ellerini sabunla güzelce yıkıyor.
- III. Konu anlatımlı kitaptan Karadeniz Bölgesi'nin iklim özelliklerini inceledin mi?
- IV. Kardeşim, doğal sayılarda toplama ve çıkarma işlemlerini yapabiliyor.

numaralı cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Bazı sözcükler gerçek anlamlarından tamamen uzaklaşıp yepyeni bir anlam kazanırlar. Böyle sözcüklere "mecaz anlamlı sözcük" denir.

Örnek:

- › Misafirlige gittiğimizde bize soğuk davrandılar. → Mecaz anlamıdır.

Mecaz anlam ile abartılı ifadeleri birbirine karıştırmamak gerekir. Bir sözcükle abartma anlamı verildiğinde o sözcük, mecaz anlamlı olarak kabul edilmez.

Örnek:

- › Mutfakta dağ kadar bulaşık birikmiş. → Abartma anlamı vardır.

Buna göre,

- I. İki ülke arasındaki gerilimden sonra savaş kokuları yayılmaya başladı.
II. Hastalık onu çok zayıflatmış, kürdan kadar kalmış.
III. Evden geç çıkıp, bir de trafiğe takılınca bileti yandı.
IV. Öğretmenimiz, bende gelecek için bir ışık gördüğünü söyledi.

numaralı cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamlı **değildir**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. I. Bütün bunlar ders çalışmamız için verilen boş vaatler miydi?
II. Elindeki kâğıtların hepsini bu kör makasla mı keseceksin?
III. Eşkenar üçgenin her bir açısı 60 derecedir.
IV. Maçta ters bastığım sol ayağım günlerdir ağrıyor.

	A	B	C	Ç	D	E
I.						
II.						
III.						
IV.						

Numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini (gerçek, mecaz, terim) bulmacaya yerleştirince "D" sütunundaki görüntü aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A)

Z
M
E
M

 B)

Z
E
M
E

 C)

M
E
M
Z

 D)

Z
E
Z
E

7. Tuğrul Bey, yaptığı etkinlikte öğrencilerine aşağıdaki üç cümleyi yazmış ve bu cümlelerde geçen birer sözcüğün altını çizmiştir:

- I. Öğle saatlerinde camdan yansıyan ışık, gözlerini kamaştırmış.
II. Mehmet'in ablası, tuvalin üzerinde boyalarla bir dünya oluşturmuş.
III. Yazar, bu kitabında önceliklere göre daha kuru bir anlatım kullanmış.

Şafak ve İskender adlı öğrencilerinden altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini yazmalarını isteyen Tuğrul Bey, doğru cevap için 3 puan verirken yanlış cevap için 1 puan kırmaktadır. Öğrencilerin cevapları şöyledir:

Şafak: Gerçek - Terim - Mecaz

İskender: Terim - Terim - Gerçek

Buna göre Şafak ve İskender'in puanları aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	Şafak	İskender
A)	9	1
B)	5	5
C)	5	1
D)	9	5

1. Abdurrahim Karakoç, 7 Nisan 1932 tarihinde Kahramanmaraş ili, Elbistan ilçesine bağlı Ekinözü köyünde dünyaya geldi. Küçük yaşlarda şiire merak sardı. Buna, aileden gelme bir merak diyebiliriz. Çünkü dedesi, babası ve kardeşleri de şairdir.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi, bu metindeki sözcüklerden biriyle eş anlamlıdır?

- A) Yazar
B) Gün
C) Kaza
D) Sülale

2. “Gül, gül.” dedi, bülbül güle; gül gülmedi gitti, Bülbül güle, gül bülbüle, yâr olmadı gitti.

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerde bulunan anlam ilişkisinin benzeri aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde vardır?

- A) Bu karlı havada yaptığı satıştan 50 lira kâr yapmış.
B) Dedesinden yüz lira bayram harçlığı alınca yüzü güldü.
C) Babam, geceleri çalıştığı için gündüzleri uyuyordu.
D) Düzenledikleri asker eğlencesine hısım akraba herkes davetliydi.

3. Kız isteme merasiminde çok sıcak karşılanmışlar.

“Soğuk” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki “sıcak” sözcüğünün zıt anlamı olarak kullanılmıştır?

- A) Sezonluk olarak getirilen ürünler, bozulmaması için soğuk hava deposuna koyuldu.
B) Resim yaparken soğuk renklerle sıcak renkleri bir arada kullanmaya çalışırdı.
C) İçinde bulunduğumuz soğuk kış akşamlarında çay içmekten mutluluk duyardı.
D) Yıllar sonra karşılaşılan iki eski dost, soğuk bir tavırla birbirlerini selamladılar.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı ifadeler bir arada kullanılmıştır?**

- A) Eşiyle hayallerini süsleyen evi almak için gece gündüz demeden çalıştı.
B) Eve gelir gelmez üzerini değiştirdi ve mutfağa girip yemek yaptı.
C) Başkalarının hakkında yalan yanlış konuşanlara çok kızardı annem.
D) Kızı hastalandığı zamanlar bir iki saat ya uyur ya uyumazdı.

5. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin Türkçesini kullanmaya özen göstermeliyiz.

Buna göre,

- I. Türkiye'nin en başarılı absürt komedisi, TRT'de yayımlanan “Leyla ile Mecnun” olmuştur.
II. Yaptığın bu çirkin ve itici hareketler, senin sevimsiz görünmene neden oluyor.
III. Ünlü şampuan firması, ilçemizdeki bütün billboardlara kendi afişlerini astırmış.
IV. Uçakla yolculuk yapmak için havaalanına gelince ilk olarak check-in yapmalıyız.

numaralı cümlelerin hangisinde bu uyarı dikkate alınmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Hayatının hiçbir döneminde bu hicranın acısını unuttu.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki sözcüklerden birinin eş anlamlısı kullanılmıştır?

- A) Çocukluğumdaki mutlu günleri çok özleyorum.
B) Birbiriyle anlaşamayan çift, ayrılık kararı almış.
C) Son soruya verdiğim cevabı hatırlamaya çalışıyorum.
D) Kan şekeri seviyesi yüksek çıkınca tatlıyı kesti.

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri

7.

Yazılışları farklı olmasına rağmen aynı anlama gelen sözcüklere “**eş anlamlı sözcükler**” denir.

Örnek:

- › Okul yıllarımdaki neşemi, gayretimi arıyorum.
Bu cümledeki “okul” sözcüğü ile “mektep” sözcüğü eş anlamlıdır.

Bu açıklamaya göre,

Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli

Günlerce siyah ufka bakar, gözleri nemli

Biçare gönüller, ne giden son gemidir bu

Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu

aşağıdakilerden hangisi bu dördlükteki altı çizili sözcüklerden birinin eş anlamlısı değildir?

- A) yolculuk B) veda C) kara D) yaşam

8.

Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar.
Ne de şeytan, bir günahı,
Seni beklediğim kadar.
Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehmimde gölgeni
Gelme, artık neye yarar?

Aşağıdaki sözcüklerden hangisiyle bu dizelerdeki sözcüklerden herhangi biri arasında anlam ilişkisi kurulamaz?

- A) Diri B) Gitmek C) Gece D) Varlık

9.

Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamışlar, çözülmüyor Mihriban!
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban!
Yâr deyince kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor
Lambada titreyen alev üşüyor
Aşk kâğıda yazılmıyor Mihriban!

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizelerdeki sözcüklerden birinin eş seslisi kullanılmıştır?

- A) Viraja hızlı giren otomobil, yoldan çıkarak yarıdan aşağı yuvarlanmış.
B) Komşu çocukları bize gelince kardeşim bütün oyuncaklarını ortalığa saçıyor.
C) Sınava girecek öğrenciler için sıraların üzerine kalem ve silgi bırakıldı.
D) Her gün saatlerce bilgisayar oyunu oynadığı için gözleri bozulmuş.

1.

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya;
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;
Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar; birinden kir.
Akışta demetlenmiş, büyük, küçük, kâinat;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!
Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne,
Kurşundan bir yük binmiş, köpükten gövdesine;
Çatlıyor, yırtınıyor yokuşu sökmek için.
Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz perçin?
Rabbim isterse, sular büklüm büklüm burulur,
Sırtına Sakarya'nın, Türk tarihi vurulur.
Eyvah, eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu yük?
Bu dava hor, bu dava öksüz, bu dâva büyük!
Ne ağır imtihandır, başındaki, Sakarya!
Bin bir başlı kartalı nasıl taşır kanarya?

Aşağıdaki sözcüklerden hangisiyle bu dizelerdeki sözcüklerden herhangi biri arasında anlam ilişkisi kurulamaz?

- A) Sınav B) Kırmak C) İniş D) Pasak

2.

Sözcük	Eş Anlamısı	Zıt Anlamısı
İhtiyar	Yaşlı	★
Açık	▲	Kapalı
Çabuk	■	Yavaş

Bu tabloda sembollerle gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Genç Aleni Hızlı
B) Genç Aleni Ağır
C) Çocuk Koyu Hızlı
D) Genç Koyu Hızlı

3.

Anlamca birbirinin tam tersi olan sözcüklere zıt anlamlı denir. Bir sözcüğün zıt anlamlısı, sözcüğün cümle içindeki kullanımına göre değişebilir.

Örnek: Merdivenleri ikişer ikişer çıktı.

✓ Altı çizili sözcüğün zıddı "inmek" olur.

Öğrenciler, zil çalınca dışarı çıktı.

✓ Altı çizili sözcüğün zıddı "girmek" olur.

Buna göre,

- Ülkemiz, doğal güzellikleriyle yerli ve yabancı turistleri büyülüyor.
- Üzerindeki açık mavi kazağını yeni aldığı söyledi.
- Dizilerde zengin insanların hayatları övülüyor her zaman.
- Okuldan çıkınca çok geç olmadan evlerimize gitmeliyiz.

aşağıdakilerden hangisi altı çizili sözcüklerden birinin zıt anlamlısı değildir?

- A) Erken B) Kapalı C) Yapay D) Fakir

4.

Aşağıdaki bulmacada soldan sağa, yukarıdan aşağıya bazı sözcüklere yer verilmiştir:

K	Y	K	A	İ	D	E	Y	K	Ö
K	E	T	K	İ	E	M	A	A	Ğ
S	T	A	Y	U	Ğ	A	Y	R	R
L	E	Ç	A	L	E	Ğ	R	A	E
K	N	I	P	U	R	R	I	T	N
R	E	K	A	R	Z	U	M	A	C
T	K	O	Y	U	Y	R	K	Ş	İ

Buna göre,

- Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil.
- Kedi, sokaklarda sürünürken bile kibirliydi.
- Usta işi bir öykü yazmışsın, tebrik ederim.
- Öğretmenimiz, sınıf içinde birkaç kural koydu.

numaralı cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisinin eş ya da zıt anlamlısına bulmacada yer verilmemiştir?

- A) Tesir B) Kibirli C) Usta D) Kural

5.

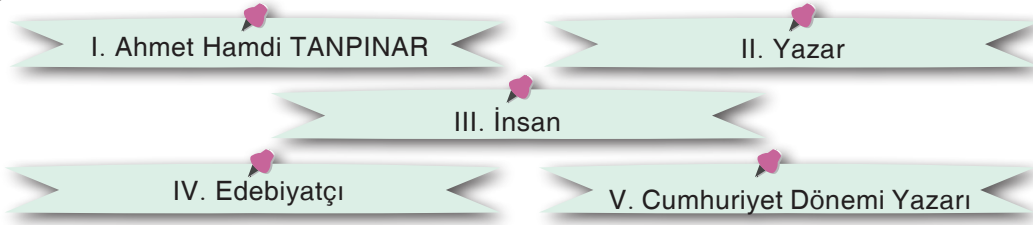
Söyleyişte tekil olmasına rağmen anlamca geniş kapsamlı olan sözcükler genel anlamlı, anlamca daha az kavramı karşılayan sözcükler ise özel anlamlıdır.

Örnek:

› Levrek → Balık → Hayvan → Canlı → Varlık

Bu örnekte sözcükler özelden genele doğru sıralanmıştır. En dar kapsamlı yani en özel anlamlı sözcük, levrek olurken en geniş kapsamlı yani en genel anlamlı sözcük, varlıktır.

Buna göre,

numaralı ifadelerin genelden özele sıralanmış hâli aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) III – II – IV – V – I B) III – II – V – IV – I C) III – IV – II – V – I D) III – IV – V – II – I

AY YAYINLARI

6.

Yazılışları aynı olmasına rağmen anlamları farklı olan sözcüklere “eş sesli sözcükler” denir.

Örnek:

- › Yüzümde sivilce çıktı.
Surat anlamındadır.
- › Saatlerdir yüzüyordu.
Yüzme işi anlamındadır.

Buna göre,

- I. Keçilerden sağdıkları sütleri güzelce kaynatıp şişelemeye başladılar.
- II. Yapılan operasyonla bütün suçlular, sağ olarak ele geçirildi.
- III. Sağ elin verdiği sol el görmesin, hükmüne göre yapardı bütün yardımlarını.

numaralı cümlelerin hangilerinde “Kaybolan dağcılar sağ salim bulundu.” cümlesindeki “sağ” sözcüğünün eş seslisi kullanılmıştır?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) I ve III. D) II ve III.

7. **Cümleler:**

- Orman yangınlarının etkisini azaltmak için fidan diktik.
- İstanbul’dan Giresun’a arabamızla 12 saatte vardık.
- Ali Bey’in kurum ve edası gün geçtikçe artıyordu.
- Kovana giren arılar, içeride fazla kalmadan dışarı çıkıyordu.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda verilmiştir:

Sözlük Anlamı

- Yatay bir düzleme göre yer çekimi doğrultusunda bulunan, eğik olmayan
- Yabancı şeylerden arınmış, katışıksız, halis
- Mevcut, evrende veya düşüncede yer alan, yok karşıtı
- Kendini büyük ve önemli gösterme davranışı, büyülenme, gösteriş

Buna göre, altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı verilmemiştir?

- A) var B) kurum C) arı D) dik

1. Mert, küçüklüğünden itibaren yazmaya hevesli bi-riydi. Daha ilkokul sıralarındayken öyküler kaleme almaya başlamıştı. Lise ve üniversite döneminde de yazmaya devam etti. Usta yazarların eserlerini okuyup onların hayatlarını inceliyordu. Ancak eserlerin- de başka yazarlara öykünmeyi tercih etmeyip kendi ayak izini oluşturma çabasındaydı.

Bu metinde geçen “kendi ayak izini oluşturma” sö- züyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangi- sidir?

- A) Kendinden öncekileri takip etme
B) Kendinden sonrakilere yol gösterme
C) Kendinden öncekileri taklit etme
D) Kendinden öncekilere benzememe
2. Genç yaşında katıldığı bu büyük turnuvada usta isimlere karşı verdiği mücadele ve kazandığı puanlarla uluslararası spor basınında büyük yankı uyandırdı. Yorumculardan ve eski sporculardan tam not alan genç yıldız adayı, henüz yolun başında olduğunu ifade ederken hedeflerinin ise çok daha büyük olduğunu söyledi.

Bu metinde geçen altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Mahalledeki herkesin dilinde dün akşam soka- ğımızdaki arbedede yaşananlar vardı.
B) Doğalgaz tesisinde meydana gelen patlamanın sesini, şehrin diğer ucunda yaşayanlar bile duymuş.
C) Düzenlenen törende kendisine teşekkür edil- memesine oldukça içerlemiş gibi görünüyordu.
D) Yazın sonu gelmeye başlayınca dağlardaki ye- şil renk, yerini sarının tonlarına bırakmaya baş- ladı.

3. I. Üç gündür bütün şehri etkisi altına alan yağışlı hava, yavaş yavaş etkisini azaltıyor.
II. Öğretmen gelmeyince bütün sınıf, akıllı uslu oturup kitap okumaya başladı.
III. Korktuğu zaman güçlü kuvvetli babasının ya- nında olmak ona huzur veriyordu.
IV. Başkalarından duyduğun yalan yanlış sözlerle itibar edip benimle tartışmayı bırak!

Numaralanmış cümlelerde geçen ikilemelerden hangileri aynı yolla oluşturulmuştur?

- A) I ve II. B) II ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

4. (I) Kahke; su, yağ ve unla yapılan bir tür yiyecektir. (II) Gaziantep’liler, arife günü kahkelerini hazırlar. (III) Hazırlanan kahkeler bayram ziyareti için gelen- lere ikram edilir. (IV) Çocuklar da kapı kapı dolaşır, kahke ve harçlık toplar.

Bu metinde geçen numaralanmış cümlelerin hangisinde ikilemeye yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Ünlü şairin asırlar öncesindeki şiirleri, günümüzde hâlâ okunmaktadır. Yalın halk söyleyişine yaklaşan dilinde anlam ve uyum bağlantısı, bütüncül bir içerik taşır. Ona göre önemli olan, bir sözü etkili biçimde söylemektir. Bu nedenle sözün boş bir kavram olmaması, bir varlık sorununu, bir düşünceyi dile getirmesi gerekir. Şiirlerinde ulusal renkleri taşıması, şairin bir diğer önemli özelliğidir.

Bu metinde geçen “ulusal renkleri taşıma” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün insanlığa hitap etme, evrensel olma
B) Bir millete ait özellikleri anlatma, yöresel olma
C) Dönemindeki eserlerden üstün olma, başarılı olma
D) Sözcüklerle resim çizme, betimleme yapma

6. Mutfağa ve küçük odaya kabarık saçlı başını uzatıp alelusul şöyle bir baktıktan sonra Güldiyar’ın yanına geçti. Geceleri örtündüğü sarı çubuklu, mavi battaniyeyi dizlerinin üstüne çekmiş; avludan gelen uğultularla çevrili derin bir sessizliğin içinde sessiz sedasız oturuyordu Güldiyar. Nefes alacak mecali yoktu. Saçı başı dağınıktı, göz bebekleri donmuş gibiydi.

Bu metinle ilgili,

- I. İkilemeye yer verilmiştir.
II. Yansıma sözcüğe yer verilmemiştir.
III. Yol yordam gereğince, kurala uygun bir biçimde anlamına gelen bir söz kullanılmıştır.
IV. Yavaş bir biçimde, yavaşça anlamına gelen bir söz kullanılmıştır.

numaralı yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve III. D) II ve IV.

7. Doğadaki hayvanların ya da cansız varlıkların çıkardığı seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere “yansıma sözcük” denir. Bir sözcüğün yansıma olarak kabul edilmesi için temelinde ses olması gerekir. Yansıma sözcükler cümle içinde isim, sıfat, zarf görevlerinde kullanılabilir veya ikileme oluşturabilir. Eğer yansıma sözcük, mecaz anlamda kullanılırsa yansıma özelliğini kaybeder.

Buna göre,

- I. Kapıdan gelen gıcırta yüzünden sinirli bir şekilde yatağından kalkıp kapıyı yağladı gece gece.
- II. Uzun bir aradan sonra ilk kez hastanedeki odasında güneşin cama vuran parıltısıyla gözlerini açtı.
- III. Halil ile Şaban’ın yıllar öncesine dayanan dostlukları, son dönemde iyiden iyiye çatırıyordu.
- IV. Annem ve kardeşimle birlikte karşıya geçmeye hazırlanırken yoldan vın diye bir araç geçti.

numaralı cümlelerin hangilerinde yansıma sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) III ve IV.

8. Çocukluk yıllarımda yaşadığım birçok acı olay var. Hepsini en ince ayrıntısına kadar hatırlıyorum. Ne var ki bunları birine anlatmak istediğimde sözcükler boğazımda düğümleniyor. İşte bunun için de tüm bu acı hatıralar yıllardır gün yüzüne çıkmadı.

Bu metinde geçen altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Evde sıkıldığı zamanlarda müzik dinlemeyi çok seviyordu. Böyle anlar için de kendisine zengin bir şarkı listesi yapmıştı.
- B) Bu zamana kadar bir dediği iki edilmemişti, ne istese alınmış ya da yapılmış. Gelgelelim babası işinden olup da istediklerini alamayınca oğlan, çıldırmış gibi etrafa saldırmaya başladı.
- C) Haftalardır bugünkü sınava hazırlanmama rağmen sınavdan düşük not aldım. Bu da demek oluyor ki benim çalışma yöntemim yanlışmış.
- D) Gerek anasından gerek de babasından yeterli ilgiyi görmemiş, zorluklarla tek başına mücadele etmiş. Tüm bu zorluklara rağmen kendini yetiştirmeyi başarmış.

9. Kurban Bayramı’ndan iki ay önce bizim oralarda kurban telaşı başlar. Her sene “Bu seneki ortak sayısı kaç olacak? Kimlerle ortak olacağız?” gibi sorular iki ay öncesinde sorulup cevaplanmaya başlar. Babam, amcam, dayım ve halam bu sene kurbanda ortak olacaklarmış. Hatta kesecekleri kurban için hayvan pazarına gidip pazarlık bile yapmışlar. Babam eve geldiğinde üç aşağı beş yukarı kişi başı 2.000 liraya anlaştık, dedi.

Bu metinde geçen altı çizili ifadenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kardeşimin istediği oyun konsolunun fiyatı, kendi biriktirdiği paradan üç yüz lira daha fazlaydı.
- B) Ameliyat olan teyzemin iyileşme süresi, doktorlarının tahmininden daha kısa sürdü.
- C) Öğretmenimiz, deneme sınavını bitirmek için yaklaşık 35 dakikamız kaldığını ifade etti.
- D) Sınava hazırlandığımız bu haftalarda günlük tam olarak 250 soru çözüyorum.

1.

		İkileme	Yansıma
I.	Doktor, muayene sırasında derin derin nefes almasını istedi.	✓	
II.	Önüne konulan yemekleri bitirip tabağını güzelce sıyırdı.		✓
III.	Ocaktaki kazana koyduğu su fokurdama başlamıştır.		✓
IV.	Mahallemizin maçına çoluk çocuk kim varsa getirmişler.	✓	
V.	Yoldan karşıya geçerken önce sağa sonra sola bakmalıyız.	✓	
VI.	Köyümüzde dere, karlar eriyince şırıltıyla akmaya başlar.		✓

Bu tabloda verilen cümlelerde geçen ikileme ve yansımalarla ilgili işaretlemelerden hangilerinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve III. B) II ve V.
C) II ve VI. D) IV ve V.

2. Anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılmasına "ikileme" denir. İkilemeleri oluşturan sözcüklerin arasına herhangi bir noktalama işareti konmaz.

Örnek: *ileri geri, yalan yanlış, fıkır fıkır...*

Buna göre,

- I. Karlı yollarda bata çıka ilerleyip okulumuza yetiştirmeye çalışıyorduk.
- II. Çocuklarının ihtiyaçlarını giderebilmek için gece gündüz çalışıyordu.
- III. Odasındaki eski püskü eşyalardan sıkılmış, onları değiştirmek istiyordu.
- IV. Hayalini kurduğu bisikleti alabilmek için aşağı yukarı iki yüz liraya ihtiyacı vardı.

numaralı cümlelerin hangisinde geçen ikileme diğerlerinden farklı bir yolla oluşturulmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3.

Aşık Veysel, şiirleriyle Türk insanının gönlünde taht kurmuştur. Gözleri görmese de gönlüyle gördüğü güzellikleri aktarmayı başaran usta şair, her şiirinde bu toprakların kokusunu hissettiriyor bizlere. Her dizde Anadolu'yu bir başka soluyoruz Aşık Veysel'le birlikte. Yaşama sevinciyle hüzün, iyimserlikle umutsuzluk şiirlerinde iç içeydi. Doğa, toplumsal olaylar ve günlük siyasete ince eleştiriler yönelttiği şiirleri de vardır Aşık Veysel'in.

Bu metinde geçen "bu toprakların kokusunu hissettirmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirlerinde yabancı kökenli sözcüklere yer vermek
B) Yaşadığı coğrafyayı yansıtmak
C) Halkın isteğine göre şiirler söylemek
D) Şiirlerinde basit konuları işlemek

4.

İnsan ruhu, güzelliklerle yücelir. Kendi millî geleneklerimizden edindiğimiz derin bilgi ve birikimi özümseyerek yaratmış olduğumuz türküler, insan varlığının bir ihtiyacı olan sanatın en kolay, en yaygın, dolayısıyla etkili dallarından olan müzik ve edebiyatın ortak ürünüdür. Türküler, insan yüreğini en sıcak yerinden yakalar. Seçerek dinlediğimiz türkülerin ahlak eğitimini de etkilediğini görürüz. Çok yalın, sade, sıcak, samimi, bir o kadar da renkli halk ağzı türkülere hâkimdir. Bugün yazı dilinden düşmüş binlerce sözcük; türkülerde, konuşma dilinde ve Anadolu insanının ağızında kullanımını sürdürmektedir.

Bu metinde geçen altı çizili ifadeyle türkülerin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) İçerdiği acıklı sözlerle insanı etkilemesi
B) İnsanın duygularını harekete geçirmesi
C) İnsana yaşama sevinci vermesi
D) İnsanların kelime hazinesini zenginleştirilmesi